

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**DINAMIKA FINANČNE USPEŠNOSTI DRUŽBE PETROL D.D. V
LUČI TRILETNEGA OBDOBJA (2021–2023)**

Ljubljana, junij 2025

JOŽICA RUS

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Jožica Rus, študentka Univerze v Ljubljani Ekonomske fakultete, avtorica predloženega dela z naslovom Dinamika finančne uspešnosti družbe Petrol d.d. v luči triletnega obdobja (2021–2023), pripravljene v sodelovanju s svetovalko asist. mag. Tamaro Stanković

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo pisnih del UL EF, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo pisnih del UL EF;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Univerze v Ljubljani Ekonomski fakulteti v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi;
11. da sem preverila verodostojnost informacij, ki izhajajo iz zapisov na podlagi uporabe orodij umetne inteligence.

V Ljubljani, dne 26.6.2025

Podpis študentke: Jožica Rus

POVZETEK

Zaključna strokovna naloga analizira finančno uspešnost družbe Petrol d.d. v obdobju 2021–2023 ter raziskuje vpliv globalnih in lokalnih dejavnikov, kot so okrevanje po pandemiji covid-19, vojna v Ukrajini in energetska kriza, na uspešnost poslovanja podjetja. S kombinacijo teoretične analize, pregleda razmer v panogi in finančne analize računovodskih izkazov naloga razkriva ključne razlike v poslovnih rezultatih v primerjalnih obdobjih. Ugotovitve poudarjajo, da so podjetje najbolj prizadela nihanja cen energentov, naraščajoči stroški ter državne regulacije prodajnih cen, kljub temu pa se je z aktivnimi ukrepi uspešno prilagodilo izzivom ter nadaljevalo prehod k brezogljni prihodnosti in zelenemu prehodu.

KLJUČNE BESEDE: analiza računovodskih izkazov, Petrol d.d., posledice pandemije covid-19, rusko-ukrajinska vojna, energetski sektor

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

ABSTRACT

The final thesis analyzes the financial performance of the company Petrol d.d. during the period 2021–2023 and explores the impact of global and local factors—such as the recovery from the covid-19 pandemic, the war in Ukraine, and the energy crisis—on the company’s business success. By combining theoretical analysis, an industry overview, and financial analysis of accounting statements, the thesis reveals key differences in business results across the compared periods. The findings highlight that the company was most affected by fluctuations in energy prices, rising costs, and government regulations of selling prices. Nevertheless, through active measures and adaptability, Petrol d.d. successfully responded to the challenges and continued its transition toward a carbon-free future and green transformation.

KEY WORDS: analysis of financial statements, Petrol d.d., consequences of the covid-19 pandemic, Russian-Ukrainian war, energy sector

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

KAZALO

1	UVOD.....	1
2	TEORETIČNO OZADJE.....	2
2.1	Pomen analize računovodskih izkazov.....	2
2.2	Strukturna analiza bilance stanja in izkaza uspeha	3
2.3	Vrste finančnih kazalnikov.....	4
3	OPIS PODJETJA	5
3.1	Zgodovina podjetja.....	5
3.2	Organizacijska struktura podjetja.....	6
3.3	SWOT analiza družbe Petrol d.d.	6
4	OPIS PANOGE.....	8
4.1	Opis panoge.....	8
4.2	Trenutno stanje in trendi v panogi.....	8
4.3	Glavni konkurenti v panogi.....	9
5	ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	9
5.1	Analiza bilance stanja.....	10
5.1.1	Obdobje 2021 – 2022.....	10
5.1.2	Obdobje 2022 – 2023.....	11
5.2	Analiza izkaza poslovnega izida	12
5.2.1	Obdobje 2021 – 2022.....	12
5.2.2	Obdobje 2022 – 2023.....	14
5.3	Analiza izkaza denarnih tokov	15
5.3.1	Obdobje 2021 – 2022.....	15
5.3.2	Obdobje 2022 – 2023.....	16
6	ANALIZA S KAZALNIKI.....	17
6.1	Koeficient obračanja sredstev	17
6.2	Čista donosnost prihodkov od prodaje	17
6.3	Čista donosnost sredstev (ROA).....	18
6.4	Čista donosnost kapitala (ROE).....	19
6.5	Zadolženost	19
6.6	DuPontov sistem povezanih kazalnikov v podjetju Petrol d.d.	20

7 SKLEP	21
SEZNAM KLJUČNE LITERATURE.....	23
LITERATURA IN VIRI	23

KAZALO TABEL

Tabela 1: Energetska odvisnost Slovenije med leti 2020 in 2023	9
Tabela 2: Koeficient obračanja sredstev v obdobju 2021–2023	17
Tabela 3: Čista donosnost prihodkov od prodaje v obdobju 2021–2023	18
Tabela 4: Čista donosnost sredstev za obdobje 2021–2023	18
Tabela 5: Čista donosnost kapitala za obdobje 2021–2023	19
Tabela 6: Kazalnik zadolženosti za obdobje 2021–2023	19

KAZALO SLIK

Slika 1: SWOT analiza podjetja Petrol d.d.	7
Slika 2: DuPontova shema za Petrol d.d. za obdobje 2021–2023.....	20

SEZNAM KRATIC

angl. – angleško

COVID-19 – (angl. Coronavirus disease); koronavirusna bolezen 2019

EU – (angl. European Union); Evropska unija

EUR - Euro

ROA – (angl. Return on assets); čista donosnost sredstev

ROE – (angl. Return on equity); čista donosnost kapitala

SURS – (angl. Statistical Office of the Republic of Slovenia); Statistični urad Republike Slovenije

SWOT – (angl. Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats); Prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti

1 UVOD

Energetski sektor ima ključno vlogo v gospodarstvu vsake države, saj vpliva na energetska varnost, gospodarski razvoj ter okoljsko trajnost. Družba Petrol d.d., katera je matična družba skupini Petrol, velja za eno izmed vodilnih energetskih družb v Sloveniji in v širši regiji jugovzhodne Evrope. V obdobju 2021–2023 je poslovno okolje zaznamovalo več izzivov, med katerimi izstopata energetska kriza in okrevanje po pandemiji covid-19. Ti dejavniki so pomembno vplivali na poslovne rezultate in strateške usmeritve podjetja.

Namen naloge je analizirati finančno uspešnost družbe Petrol d.d. v triletnem obdobju (2021–2023). Poseben poudarek bo namenjen prepoznavanju in analizi ključnih dejavnikov, ki so v tem obdobju vplivali na spremembe v finančnih izkazih podjetja ter na njegovo poslovanje. Pandemija covid-19 je svet prizadela že v letu 2020, vendar je gospodarstvo čutilo njene posledice še v naslednjih letih. Okrevanje po pandemiji je bilo upočasnjeno zaradi energetske krize. Z napadom Rusije nad Ukrajino, leta 2022, pa se je energetska kriza le še dodatno razširila in vplivala tako na podjetja, kot tudi na posameznike.

Eden izmed razlogov izbire teme zaključne naloge je bil tudi v tem, da sem med leti energetske krize tudi sama opravljala študentsko delo v podjetju Petrol d.d., natančneje na oddelku za energente. Sama vem, kako so bile razmere v tem času nepredvidljive, saj je stalno prihajalo do nekih sprememb, katerim se je moralo podjetje vsakodnevno prilagajati. Na eni strani so se cene nabavnih surovin močno povešale, na drugi strani je bila država, ki je podjetju z različnimi regulacijami omejevala poslovanje. Podjetje je moralo vse te dejavnike sprejeti, prilagoditi poslovanje in na koncu energent (včasih tudi po prodajni ceni nižji od nabavne) prodati končni stranki, kateri je bilo potrebno za vse cenovne spremembe tudi odgovarjati. Vse to je bil razlog, da sem želela svoje znanje, ki sem ga prejela v sklopu študija na Ekonomski fakulteti, uporabiti v tudi praksi ter pridobiti širšo sliko o tem, kako se je podjetje znašlo v krizi in kako mu je le to uspelo prebroditi.

Glavni cilj naloge bo torej ugotoviti, v kolikšni meri so pretekli globalni šoki vplivali na kazalnike uspešnosti poslovanja družbe, ter oceniti sposobnost podjetja pri prilagajanju razmeram na trgu.

Zaključno strokovno nalogo bom začela s teoretičnim ozadjem, v katerem bom predstavila temeljne računovodske izkaze ter vrste njihovih analiz. Nalogo bom nadaljevala s predstavitevjo podjetja, njegove zgodovine, organizacijske strukture, izpostavila pa bom tudi njegove ključne prednosti, slabosti, priložnosti ter nevarnosti v okviru SWOT analize. Sledil bo širši kontekst panoge – energetska trga v regiji, aktualni trendi in konkurenčno okolje. V drugem delu bom nalogo nadaljevala z analizo računovodskih izkazov. Sprva se bom posvetila analizi treh temeljnih računovodskih izkazov, kateri so bilanca stanja, izkaz poslovnega izida ter izkaz denarnih tokov. Le te bom zaradi boljše preglednosti analizirala v dveh obdobjih, in sicer najprej od leta 2021 do 2022, nato pa še od leta 2022 do 2023.

Nalogo bom dodatno podkrepila z izračunom ključnih finančnih kazalnikov, kateri bodo predstavljeni v okviru sistema povezanih kazalnikov, imenovanih tudi DuPontov sistem. Na ta način bom dobila bolj jasen pregled nad celotnim poslovanjem družbe in odkrivanjem vseh dejavnikov, ki so vplivali na poslovanje družbe v zadnjih treh letih.

V okviru celotne naloge si bom pomagala s pomočjo analize sekundarnih virov, v sklopu katere si bom pomagala s strokovno literaturo in drugimi članki, ki se nanašajo na finančno analizo ter energetske sektor. Ključni vir za analizo bodo seveda finančna poročila družbe v okviru analiziranega obdobja. Drugi del zaključne naloge pa bo temeljil predvsem na kvantitativni analizi, saj bodo rezultati prikazani s pomočjo vodoravnih in navpičnih analiz računovodskih izkazov ter z izračunom finančnih kazalnikov. Ker se bo finančna analiza nanašala na obdobje treh let, pri čemer se bodo finančni kazalniki primerjali skozi posamezna letu v kontekstu zunanjih dejavnikov, lahko rečem, da bo opravljena tudi primerjalna analiza. Na koncu pa bo seveda sledila tudi interpretacija rezultatov, katera bo podkrepjena s predlogi za izboljšave.

2 TEORETIČNO OZADJE

2.1 Pomen analize računovodskih izkazov

Analiza računovodskih izkazov je pomembna zaradi zagotavljanja informacij o finančnem in premoženjskem položaju podjetja ter o njegovi uspešnosti poslovanja v preteklem letu. Letni računovodski izkazi so predvsem pomembni za zunanje uporabnike, kateri nimajo dostopa do notranjih informacij podjetja (Igličar in drugi, 2017, str. 297).

Namen razkritja računovodskih informacij je zaščita interesov zunanjih uporabnikov, kot so delničarji in upniki. S pomočjo informacij o preteklem poslovanju zunanji uporabniki oblikujejo pričakovanja o prihodnji uspešnosti podjetja ter sprejemajo investicijske odločitve (Slapničar, 2013, str. 1).

Temeljno poročilo o poslovanju podjetja v preteklem letu se imenuje letno poročilo, katerega sestavljata računovodsko in poslovno poročilo. Temeljni računovodski izkazi so bilanca stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala. Bilanca stanja nam prikazuje velikost premoženja, ki so podjetju na voljo na določen dan ter vire financiranja, s katerimi podjetje financira to premoženje. Izkaz poslovnega izida nam na drugi strani da informacije o poslovnem izidu podjetja v preteklem obdobju, katerega izračunamo na podlagi razlike med prihodki in odhodki. Naslednji izkaz je izkaz denarnih tokov. Le ta podobno kot izkaz poslovnega izida prikazuje podatke za določeno obdobje. Podatke, katere prikazuje se nanašajo na spremembe denarnih sredstev (prejemke in izdatke) v preteklem letu (Igličar in drugi, 2017, str. 297–331).

Slednja dva računovodska izkaza se imenujeta izkaz gibanja kapitala ter izkaz vseobsegajočega donosa. V izkazu gibanja kapitala so zajete vse spremembe sestavin kapitala, ki se nanašajo na preteklo obdobje in so vključene v bilanci stanja (SRS, 2024, str. 204). Na drugi strani celotni vseobsegajoči donos predstavlja celovit pregled sprememb v lastniškem kapitalu podjetja v določenem obdobju. V njem so zajete vse sestavine poslovnega izida ter druge sestavine kapitala, ki niso neposredno prikazane v izkazu poslovnega izida, vendar imajo vpliv na kapital. Pri tem pa je pomembno še to, da izkaz izključuje vse spremembe, ki se nanašajo na posle z lastniki (Slovenski računovodski standardi (SRS) 2024, Ur. l. RS, št. 129/23).

2.2 Strukturna analiza bilance stanja in izkaza uspeha

Analizo računovodskih izkazov je mogoče narediti na podlagi treh različnih metod, katere so vodoravna analiza oz. analiza računovodskih izkazov v času, navpična analiza oz. analiza strukturnih deležev računovodskih izkazov ter analiza računovodskih izkazov s kazalniki (Igličar in drugi, 2017, str. 407).

Vodoravna analiza bilance stanja in izkaza poslovnega izida

Tovrstna analiza nam da informacije o velikosti, smeri ter relativni pomembnosti sprememb posameznih postavk oz. skupin postavk v primerjavi s preteklim letom, na podlagi katerih lahko ugotovimo izboljšanje oz. poslabšanje poslovanja podjetja. Vodoravna analiza bilance stanja je torej namenjena ugotovitvi spremembe finančnega stanja podjetja, vodoravna analiza izkaza poslovnega izida pa ugotovitvi spremembe uspešnosti podjetja (Slapničar, 2013, str. 4).

Osnova za analizo je ugotavljanje vrednostne in odstotne spremembe posamezne postavke v primerjavi s predhodnim letom, pri čemer si lahko pomagamo z indeksi. Indekse izračunamo tako, da določeno razmerje med dvema istovrstnima podatkom pomnožimo s sto. Zaradi spremembe v strukturi bilance stanja je omenjena analiza primernejša za analiziranje izkaza poslovnega izida, vendar je pri tem pomembno, da podatke deflacioniramo in tako ugotovimo realno rast (Slapničar, 2013, str. 4).

Navpična analiza bilance stanja in izkaza poslovnega izida

Za razliko od vodoravne analize, se pri navpični analizi ne osredotočamo na posamezne postavke računovodskih izkazov, temveč na strukturne deleže glede na izbrano osnovo. Ti deleži so izraženi v odstotkih. Pri bilanci stanja so to relativni deleži glede na bilančno vsoto. Izračunani odstotki nam povedo delež posamezne postavke sredstev in obveznosti do virov sredstev v primerjavi s celotnimi sredstvi oziroma obveznostmi do virov sredstev. Pri izkazu poslovnega izida pa so kot osnova največkrat uporabljeni prihodki od prodaje, vsi prihodki ali celo dobiček (Igličar in drugi, 2017, str. 412–413).

Ta vrsta analize prinaša mnogo prednosti, med katerimi je največja ta, da omogoča primerjavo med različno velikimi podjetji. Pri bilanci stanja lahko torej primerjamo različne bilance stanja različno velikih podjetij v isti panogi, prav tako nam omogoča primerjavo bilanc stanja v času. Na drugi strani nam pri izkazu poslovnega izida omogoča primerjavo izkazov uspeha različno velikih podjetij v isti panogi ter primerjavo izkazov poslovnega izida v času (Slapničar, 2013, str. 4).

2.3 Vrste finančnih kazalnikov

Ta analiza predstavlja eno izmed najpomembnejših in najbolj razširjenih metod, s pomočjo katere dobimo informacije o finančnih izkazih podjetij. Kazalnike izračunamo tako, da med seboj delimo različne gospodarske kategorije. Rezultati izračunanih kazalnikov so lahko izraženi na različne načine, in sicer kot indeksi, koeficienti ali stopnje udeležbe. Vrednosti izračunanih kazalnikov se lahko razlikujejo glede na podjetje, panogo ali celo državo, zato ne moremo določiti idealne ali priporočljive vrednosti. Bistvo računanja kazalnikov je torej v tem, kako si jih razlagamo vsebinsko in pri tem poskušamo ugotoviti prednosti in slabosti posameznega kazalnika (Igličar in Hočevar, 2011, str. 259).

Obstaja veliko vrst kazalnikov, katerih najpomembnejši so:

- kazalniki stanja financiranja,
- kazalniki stanja investiranja,
- kazalniki plačilne sposobnosti,
- kazalniki obračanja,
- kazalniki gospodarnosti,
- kazalniki dobičkonosnosti in
- kazalniki tržne vrednosti.

Osrednja vloga **kazalnikov financiranja** je v tem, da ugotavljajo strukturna razmerja med dolgovi in kapitalom v načinu financiranja podjetja. To, v kakšni meri se podjetje financira z določenim virom je namreč povezano s finančnim tveganjem ter donosnostjo podjetja. Na drugi strani se **kazalniki investiranja** osredotočajo na strukturo sredstev. Na podlagi teh informacij podjetje sprejema investicijske odločitve o nakupu posameznih vrst sredstev (Igličar in Hočevar, 2017, str. 260–265).

Plačilna sposobnost ponazarja, če je podjetje sposobno na kratki rok poravnati vse zapadle obveznosti. Izračun kazalnikov plačilne sposobnosti se lahko naredi tako s pomočjo postavk iz bilance stanja, čemur pravimo vodoravni presek bilance stanja, ali iz izkaza denarnih tokov. Pri izračunavanju kazalnikov plačilne sposobnosti v bilanci stanja, nas zanimajo predvsem postavke kratkoročnih sredstev in obveznosti. Pogoj za uspešno poslovanje podjetja in večjo verjetnost plačilne sposobnosti je torej ta, da je vrednost kratkoročnih sredstev višja od vrednosti kratkoročnih obveznosti (Igličar in Hočevar, 2011, str. 267–268).

Naslednja skupina so **kazalniki obračanja**, s pomočjo katerih analiziramo hitrost obračanja posameznih sredstev. Cilj vsakega podjetja je čim hitrejšo obračanje sredstev, kar pomeni manjšo vezavo sredstev. Hitreje kot podjetje obrača sredstva, bolj učinkovit je management pri poslovanju s sredstvi (Igličar in Hočevar, 2011, str. 272).

Podjetje posluje gospodarno, če ima prihodke višje od odhodkov, kar se kaže v njihovi učinkovitosti poslovanja. Ta vidik razmerja med prihodki in odhodki preučujejo **kazalniki gospodarnosti** (Igličar in drugi, 2012, str. 417).

Predzadnjo skupino predstavljajo **kazalnikih dobičkonosnosti**, pri katerih se osredotočamo na dobičkonosnost prihodkov, sredstev in kapitala (Igličar, Hočevar & Zaman Groff, 2012, str. 419). Slednja skupina kazalnikov pa so kazalniki **tržne vrednosti**. Ti so pomembni predvsem za tržna gospodarstva, katerih delniške družbe kotirajo na organiziranem trgu vrednostnih papirjev (Slapničar, 2013, str. 14).

3 OPIS PODJETJA

Podjetje Petrol d.d. je energetska podjetje, ki velja za največjega uvoznika naftnih derivatov, zemeljskega plina ter ostalih derivatov ter je hkrati največje slovensko podjetje po prihodkih, ki velja za pomembnega partnerja na trgih jugovzhodne Evrope. Družba Petrol d.d., s sedežem v Ljubljani, predstavlja matično podjetje skupini Petrol, katero sestavlja skupno 44 družb. Od tega je 38 odvisnih ter 6 obvladovanih in pridruženih družb. Glavne dejavnosti, s katerimi družba ustvari največ prihodkov so tako trgovsko blago in storitve, energija in rešitve ter goriva in derivati (Petrol, brez datuma b).

Osnovni kapital družbe Petrol d.d. znaša 52.240.977 EUR in je razdeljen na 41.726.020 delnic (AJPES, 2024, str. 124).

3.1 Zgodovina podjetja

Začetki družbe segajo v čas po drugi svetovni vojni, natančneje 12. 5. 1945, ko je bilo ustanovljeno podjetje Jugopetrol v Beogradu. Po dveh letih so se podružnice osamosvojile in nastal je Jugopetrol Ljubljana, ki se je leta 1953 preimenoval v Petrol Ljubljana ter pridobil registracijo za uvoz naftnih derivatov. Do leta 1960 so po Sloveniji odprli že 31 bencinskih servisov, v šestdesetih letih pa razširili ponudbo z lastnimi blagovnimi znamkami, kot je Super bencin (98-oktanski). V osemdesetih se je Petrol preoblikoval v energetska podjetje, v devetdesetih pa začel oddajati servise v najem (Petrol, brez datuma c).

Po letu 2000 se je podjetje usmerilo v širitev v tujino in razvoj energetskih rešitev, vključno s prodajo električne energije gospodinjstvom od leta 2010. Z nakupom Crodux Derivati Dva d.o.o., leta 2021, je Petrol postal drugi največji ponudnik derivatov na Hrvaškem. Danes ostaja največja energetska družba v Sloveniji, z državo kot največjim delničarjem (približno

20 %), in se osredotoča na trajnostne energetske rešitve ter digitalne storitve, kot so MBills, Petrol Klub, eShop in HopIn trgovine (Petrol, brez datuma c).

3.2 Organizacijska struktura podjetja

Na dan 31. 12. 2023 je družba zaposlovala 3.108 zaposlenih. Od tega jih je bilo 2.252 zaposlenih v družbi, 856 pa pri upravljalcih bencinskih servisov. Delež zaposlenih glede na stopnjo izobrazbe se razlikuje glede na vrsto zaposlitve. Največ zaposlenih pri upravljalcih bencinskih servisov ima V. stopnjo izobrazbe, sledi IV. in potem VI. stopnja. Pri zaposlenih v družbi pa si stopnje sledijo od VI., ki pripada največjemu številu zaposlenih, k VI. stopnji in na koncu do VII. stopnje, ki pripada tretji največji skupini zaposlenih (AJ PES, 2024, str. 225).

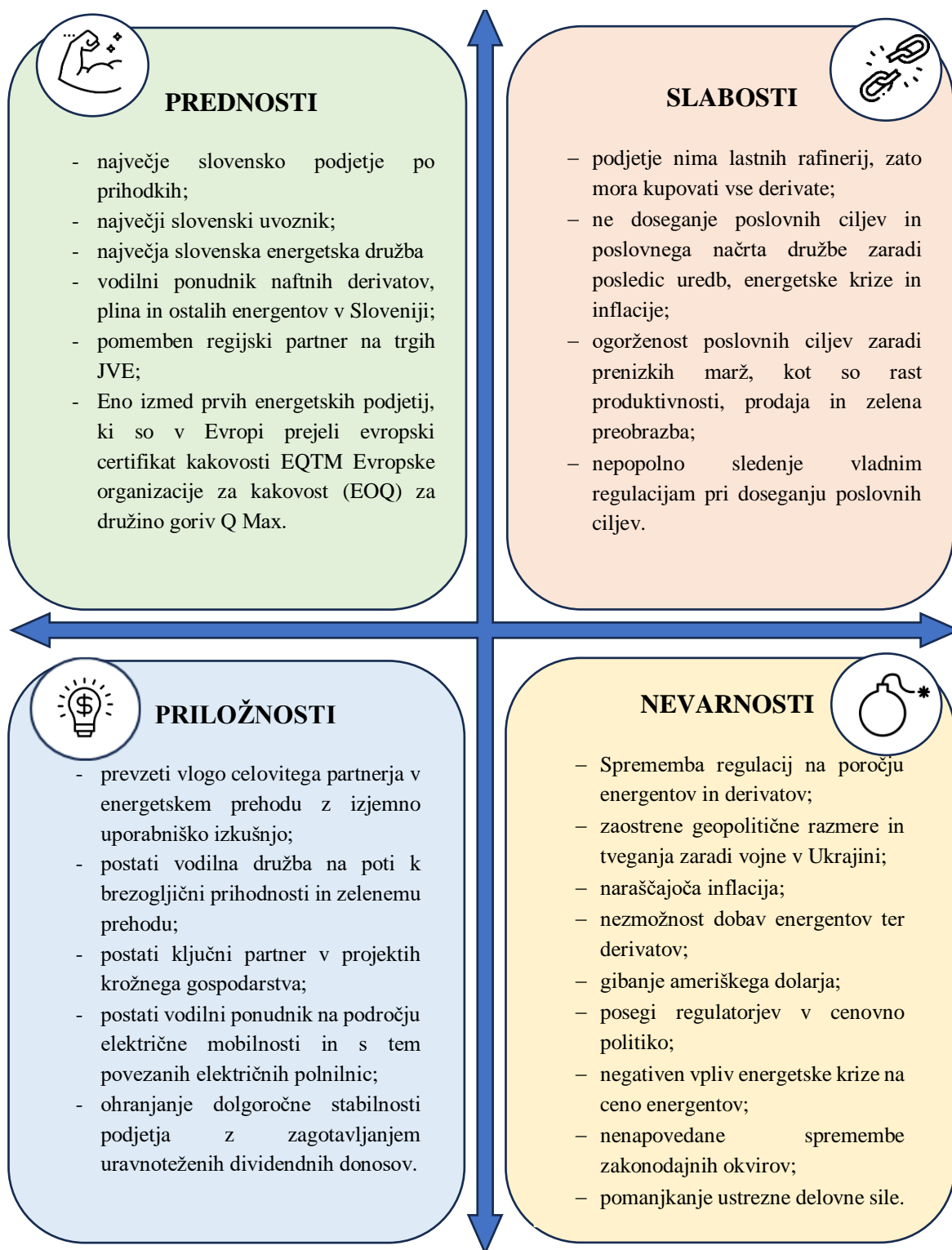
Organizacijska struktura skupine Petrol d.d. se deli na 5 glavnih skupin oddelkov, katere so: strateški viri in uravnotežen razvoj, temeljna dejavnost in prodaja končnim kupcem, medorganizacijska prodaja in prodaja državnim institucijam ter energenti in operativno poslovanje, finančno upravljanje, obvladovanje tveganj in optimizacija poslovanja ter energetska tranzicija in oskrbovalna veriga. Od tega se vsaka skupina deli še na bolj specifična področja (Petrol, brez datuma a).

3.3 SWOT analiza družbe Petrol d.d.

SWOT analiza oz. analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti je analiza, ki podjetju pomaga pri sprejemanju strateških in drugih odločitev pri poslovanju. Analiza se deli na dve vrsti dejavnikov, in sicer na notranje, katere predstavljajo prednosti in slabosti, ter zunanje, katere predstavljajo priložnosti in nevarnosti. Notranjim dejavnikom se podjetje lahko prilagodi, jih razvije, itd., kar pomeni, da ima nanje dejanski vpliv. Pri prednostnih so to področja, kjer je podjetje boljše od konkurence, zato jih je treba dolgoročno razvijati. Na drugi strani na zunanje dejavnike nima vpliva, zato se lahko tem le prilagodi. Slabosti so torej pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti. Priložnosti lahko pozitivno vplivajo na poslovanje, izkoriščanje prednosti ter delujejo kot vzvod za hitrejše doseganje ciljev, nevarnosti pa predstavljajo potencialne negativne dejavnike, na katere podjetje nima vpliva, zato se lahko nanje odziva le s prilagoditvijo. Ključ SWOT analize je graditev prednosti, obvladovanje slabosti, izkoriščanje priložnosti ter izogibanje nevarnosti (Kos, brez datuma).

Slika 1 prikazuje SWOT analizo podjetja Petrol d.d., iz katere so razvidne prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti organizacije.

Slika 1: SWOT analiza podjetja Petrol d.d.

Vir: lastno delo.

4 OPIS PANOGE

4.1 Opis panoge

Po standardni klasifikaciji dejavnosti podjetje posluje pod šifro G47.301, ki predstavlja trgovino na drobno z lastnimi motornimi gorivi, prav tako pa sem spada tudi trgovina na drobno z lastnimi, fosilnimi ali brezogljicnimi gorivi, za motorna vozila in motorna kolesa (SURs, brez datuma b).

4.2 Trenutno stanje in trendi v panogi

V preteklih treh letih so bile okoliščine v energetske panogi precej zahtevne. Leta 2021 je gospodarsko okrevanje po pandemiji povzročilo višje povpraševanje in porabo utekočinjenega zemeljskega plina, kar je vplivalo na zvišanje cen energije v EU. Leta 2022 je ruska invazija nad Ukrajino močno prizadela energetske trg v Evropski uniji in povzročila še globljo energetske krizo, z občutnim povečanjem cen energentov ter skrbmi glede zanesljivosti oskrbe. Evropska unija se z izzivi cen energije in zanesljivostjo oskrbe spopada z diverzifikacijo energetske virov, večjim skladiščenjem rezerv, z izboljšanjem energetske učinkovitosti in spodbujanjem solidarnosti med državami članicami EU. Namen teh korakov je povečati energetske varnost, zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv ter zaščititi potrošnike in podjetja pred nestanovitnimi cenami (Evropski svet, brez datuma).

Na področju oskrbe z elektriko in zemeljskim plinom je vlada s sprejetjem ukrepov poskrbela za omilitev druginje z določitvijo reguliranih cen električne energije in zemeljskega plina (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, 2024a). V luči pomoči potrošnikov in odpravljanja negotovosti v gospodarstvu, je bil leta 2022 uveden tudi sistem reguliranih marž trgovcev pogonskih goriv izven avtocest. Visoka inflacija in nizke marže energentov zaradi regulacij na drugi strani negativno vplivajo na poslovne rezultate podjetij v panogi (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, 2024b).

Energetske kriza je spodbudila hitrejše ukrepanje za razogljichenje energetskega sektorja, s ciljem, da do leta 2030 najmanj 42,5 % energije v EU prihaja iz obnovljivih virov, poraba energije pa se bo zmanjšala za 11,7 %. Ukrepi vključujejo tudi pospešeno izvajanje projektov obnovljive energije in reformo trga s plinom za zamenjavo fosilnih goriv z obnovljivimi in nizkoogljicnimi plini. Glavni namen je torej zmanjšanje podnebnih sprememb ter zmanjšanje energetske odvisnosti članic EU (Evropski svet, brez datuma).

V tabeli 1 je prikazano razmerje med neto uvozom ter oskrbo z energijo za Slovenijo v preteklih 4 letih (pred energetske krizo ter v času krize). V letu 2023 je Slovenija z domačimi viri energije zadovoljila 52,5 % potreb po energiji, preostalo z uvozom. Od tega je bilo največ uvožene nafte (v celoti), potem jedrske energije, energije iz obnovljivih virov ter premoga (Božič in drugi, 2024).

Tabela 1: Energetska odvisnost Slovenije med leti 2020 in 2023

	2020	2021	2022	2023
Energetska odvisnost	44,4	47,3	52,2	47,5

Vir: SURS (brez datuma a).

Če si pogledamo še prihodke od prodaje blaga (v trgovini na debelo in v trgovini na drobno), ki so v letih 2021 in 2022 naraščali, so leta 2023 nekoliko upadli. V trgovini na debelo so prihodki zaradi zmanjšane prodaje trdih, tekočih in plinastih goriv, ki je padla za 29,7 %, občutno upadli. Glavni razlog za upad so bile nižje cene goriv. Podobno je bilo tudi pri prihodku v trgovini na drobno, kjer je bil v skupini motornih goriv ter energentov upad prihodkov najvišji, in sicer za kar 23,8 %. V trgovini na drobno so se prihodki sicer povečali za 1,9 %, vendar skupni prihodek obeh panog beleži 1,3 % padec v primerjavi s preteklim letom (Vrečar, 2024).

4.3 Glavni konkurenti v panogi

V sektorju trgovine na drobno z lastnimi motornimi gorivi je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije, v letu 2020 in 2023, poslovalo 20 podjetij, kar je za eno podjetje več kot leta 2022. Od leta 2008 se je število podjetij v tej dejavnosti prepolovilo (SURS, brez datuma c). Trg pogonskih goriv v Sloveniji je visoko koncentriran, saj ga sestavlja pet ponudnikov. Največji delež ima Petrol d.d. s 318 bencinskimi servisi, sledita MOL s 133 in Shell Adria s 47 servisi. Najmanjša sta M-energija (Maxen) z 21 ter Logo z 8 bencinskimi servisi po Sloveniji (Lončar, 2024).

5 ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

V tem poglavju bom izvedla analizo računovodskih izkazov podjetja Petrol d.d. za obdobje 2021–2023. Analiza bo zajemala tri ključne računovodske izkaze: bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov. Cilj analize bo pridobiti pogled v finančno stanje, uspešnost poslovanja in denarne tokove podjetja v obdobju, ki ga je zaznamovalo več pomembnih globalnih dogodkov.

Obravnavano obdobje je bilo izjemno dinamično in polno izzivov. Posledice pandemije covid-19 so že rahlo načele rane energetske krize, katera se je z izbruhom Rusko-Ukrajinske vojne samo še poglobila. Vse to je povzročilo negotovosti na energetskih trgih, vplivalo na cene surovin ter na motnje v dobavnih verigah. S tem so podjetja, ki so močno odvisna od uvoza energentov postala dodatno obremenjena in dobesedno prisiljena v iskanje novih nabavnih virov ter spodbujena k povečanju uporabe obnovljivih virov energije.

Na podlagi analize bom lahko preučila, kako so se izkazi družbe v času krize spreminjali, kakšni so bili odzivi in prilagajanja podjetja ter hkrati oblikovala celotno sliko o tem, kako so globalne razmere vplivale na poslovanje družbe Petrol d.d..

5.1 Analiza bilance stanja

Najprej se bom osredotočila na analizo bilance stanja, v kateri bom analizirala razmerja med posameznimi postavkami v bilanci stanja, tako na aktivni kot tudi na pasivni strani bilance. To mi bo omogočilo boljše razumevanje finančnega stanja podjetja in vpliva poslovnih dogodkov na sredstva, obveznosti ter dolgoročni potencial podjetja.

Za lažjo primerjavo bom analizirano obdobje razdelila na dva primerjalna obdobja, in sicer bom najprej primerjala obdobje od 2021 od 2022, nato pa še obdobje od 2022 do 2023. Na ta način bom lažje prepoznala ključne spremembe, ki so vplivale na poslovanje družbe.

5.1.1 Obdobje 2021 – 2022

Podjetje je imelo na dan 31. 12. 2022 v lasti 2.133.625.419 EUR vseh sredstev, kar je za 12,61 % več kot na dan 31. 12. 2021. Največji del vseh sredstev predstavljajo dolgoročna sredstva, katerih delež konec leta 2022 (56,81 %), se je nekoliko znižal v primerjavi s preteklim koncem leta, ko je znašal 65,69 %. Eden izmed glavnih razlogov za ta pojav je v znižanju danih posojil, natančneje danih posojil do družb v skupini. Petrol d.d. je namreč v letu 2021 kupil 100 % delež v družbi Crodux derivati dva d.o.o., v letu 2022 pa je bila omenjena družba pripojena k družbi Petrol d.o.o., Zagreb, s čemer so se dana posojila do družbe v celoti izničila. Delež kratkoročnih sredstev se je drugi strani glede na leto 2021 povečal za 8,88 odstotnih točk in je na 31. 12. 2022 znašal 921.489.734 EUR, predvsem zaradi višjih poslovnih terjatev do kupcev (AJPES, 2023, str. 186–266).

Na strani obveznosti do virov sredstev so imele v obeh opazovanih letih največji delež kratkoročne obveznosti, ki so na dan 31. 12. 2022 znašale 51,16 % vseh obveznosti do virov sredstev oz. 1.091.489.922 EUR, kar je za 9,32 odstotnih točk več kot leta 2021. Predvsem je tukaj opazen pojav povečanja poslovnih obveznosti, ki so se v primerjavi s prejšnjim letom povečale za kar 79,02 %. Na to so najbolj vplivale visoke rasti cen električne energije in nafte, ki so nastale kot posledica energetske krize. Ta pojav je vplival na povečanje skoraj vseh postavk poslovnih obveznosti, od tega pa najbolj obveznosti do dobaviteljev. Dve izmed večjih sprememb sta bili tudi povečanje postavk blagovnih izvedenih instrumentov, ki so namenjeni varovanju pred tveganji, ter obveznosti iz naslova pogodb s kupci. Kljub visokemu zvišanju kratkoročnih obveznosti, pa je prišlo do precejšnjega znižanja nekaterih postavk kratkoročnih obveznosti, katere so finančne obveznosti, obveznosti za davek od dohodka ter druge obveznosti (AJPES, 2023, str. 187–277).

Kljub povečanju kratkoročnih obveznosti, pa so se dolgoročne obveznosti podjetja v letu 2022 zmanjšale za 9,72 % v primerjavi z letom 2021. Pri tem je najbolj opazen pojav zmanjšanja finančnih obveznosti za 39.200.673 EUR glede na prejšnje leto, za največ pa so se zmanjšala bančna posojila (AJPES, 2023, str. 187–275).

Delež kapitala je na zadnji dan leta 2022 znašal 597.990.971 EUR in se je v primerjavi s stanjem na isti dan prejšnjega leta zmanjšal za 4,16 odstotnih točk. Rezerve za pošteno vrednost so se rahlo povečale, nekoliko bolj (za 27.776.698 EUR) pa so se povečale rezerve za varovanje tveganjem. Razlog za to je v pozitivnem vrednotenju instrumentov zamenjave obrestnih mer in blagovnih izvedenih finančnih instrumentov, ki so namenjene varovanju pred spremenljivostjo denarnih tokov pri prejetih bančnih posojilih. Do zmanjšanja kapitala pa je prišlo zaradi zmanjšanja drugih rezerv iz dobička ter zadržanega poslovnega izida (AJPES, 2023, str. 187–269).

5.1.2 Obdobje 2022 – 2023

Zvišanju vseh sredstev v letu 2022 je sledilo znižanje za 5,81 % v letu 2023. Do največjih sprememb pri dolgoročnih sredstvih je prišlo pri danih posojilih, katera so se v letu 2023 znižala za 30.062.985 EUR. To se je zgodilo predvsem zaradi poplčila danih posojil podjetij Vjetroelektrane Glunča d.o.o. in Petrol d.o.o., Zagreb, pri družbi Petrol LPG d.o.o., pa so se dolgoročna dana posojila spremenila v kratkoročna. Tudi na strani kratkoročnih sredstev, ki predstavljajo 40,80 % vseh sredstev, je prišlo znižanja, in sicer za 11,02 % v primerjavi z letom 2022. Poslovne terjatve, ki predstavljajo največji delež vseh kratkoročnih sredstev (65,82 %), so se znižale za 4,78 %, pri čemer so se znižale predvsem terjatve do kupcev. Prišlo je tudi do znižanja zalog, in sicer za kar 23,30 % glede na leto 2022. Od tega je bilo za skoraj 2 milijona EUR zaloge oslABLJENE, saj so ugotovili, da imajo posamezni produkti knjigovodsko vrednost višjo od čiste iztržljive vrednosti. Na splošno pa so na padec zalog in poslovnih terjatev, v letu 2023, najbolj vplivale nižje cene naftnih derivatov v primerjavi z letom 2022 (AJPES, 2024, str. 196–255).

Podobno kot v letu 2022, se je podjetje tudi v letu 2023 financiralo predvsem iz kratkoročnih obveznosti, ki so predstavljale kar 49,56 % vseh obveznosti do virov sredstev. To je za 1,6 odstotne točke manj kot v prejšnjem letu. Največjo postavko v tej skupini predstavljajo poslovne obveznosti, katere so se v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšale za 107.345.932 EUR oz. 13,55 %, predvsem na račun zmanjšanja obveznosti do dobaviteljev, obveznosti do trošarin ter obveznosti za davek na dodano vrednost. Obveznosti v zvezi z razdelitvijo poslovnega izida se v letu 2023 glede na prejšnje leto niso spremenile, saj se je znesek obveznosti iz naslova sklepa skupščine o izplačilu dividend v letu 2023 povečal za enak znesek, to je 61.667.340 EUR, kot se je zmanjšal iz naslova izplačila dividend delničarjem za leto 2022. Blagovni izvedeni instrumenti, ki jih ima družba pripoznane po pošteni vrednosti skozi poslovni izid za naftno in električno energijo, pa so se na drugi strani zmanjšali za kar 98,54 % glede na prejšnje leto. Ena posebnost, ki se je v letnem poročilu

spremenila je ta, da so v letnem poročilu za leto 2023 obveznosti za druge rezervacije, katere so prej prikazovali med drugimi obveznostmi, začeli prikazovati ločeno. Le te v letu 2022 za družbo niso bile oblikovane, so bile pa porabljene iz leta 2021, v znesku 20.924.454 EUR. V letu 2023 pa so jih na novo oblikovali za 3.397.085 EUR zaradi pričakovanih višjih stroškov izpolnjevanja pogodbenih zavez s kupci (AJPES, 2024, str. 197–267).

Dolgoročne obveznosti so v letu 2023 znašale 395.083.457 EUR, kar je za 11,05 % manj kot leto prej. Najbolj opazen je bil pojav zmanjšanja prejetih posojil in drugih finančnih obveznosti, katere so se v primerjavi s prejšnjim letom zmanjšale za 64.673.255 EUR. Od tega so se najbolj znižala bančna posojila ter izdane obveznice družbe, ki kotirajo na Ljubljanski borzi in zapadejo v letu 2024, zato so se spremenile v kratkoročne obveznosti. Enako kot pri kratkoročnih obveznostih, je tudi pri dolgoročnih obveznostih prišlo do zvišanja drugih rezervacij, katera so se v primerjavi s prejšnjim letom povečala za kar 130,43 %. Družba je morala po uredbi o obnovljivih virih energije oblikovati rezervacije za delno neskladnost na področju obnovljivih virov energije v prometu. Le te predstavljajo eno izmed postavk drugih dolgoročnih rezervacij, pri kateri je bilo povečanje najbolj opazno, in sicer za 17.853.975 EUR (AJPES, 2024, str. 197–265).

Kapital se je v letu 2023 povečal za 3,44 %, tako da je konec leta 2023 znašal 618.551.940 EUR. Na strani rezerv za varovanjem pred tveganji je prišlo do znižanja le teh za 40,94 %, zadržani poslovni izid pa se je povečal za 385,52 % glede na leto 2022 (AJPES, 2024, str. 197–258).

5.2 Analiza izkaza poslovnega izida

Na enak način kot pri analizi bilance stanja, bom tudi pri analizi izkaza poslovnega izida obdobje 2021–2023 razdelila na dve obdobji in opazovala, do kakšnih sprememb je prišlo v posameznih fazah. Osredotočila se bom na tako na prihodke in odhodke ter nenazadnje tudi na to, kako so razni globalni dogodki vplivali na višino ustvarjenega dobička.

5.2.1 Obdobje 2021 – 2022

Družba Petrol d.d. je v letu 2022 ustvarila 7.325.325.520 EUR prihodkov od prodaje s kupci, kar je za 105,63 % več kakor leta 2021. Razlog za to je v zvišanju nabavnih in prodajnih cen pogonskih goriv in energentov, katerih količinska prodaja je bila s pomočjo državnih regulacij še dodatno spodbujena. Prva zvišanja cen energentov so bila opazna že v prvih mesecih leta 2022, ko so potekali ukrepi ublažitve posledic pandemije, z invazijo Rusije nad Ukrajino pa se je enegentska kriza še bolj poglobila, zaradi česar so se cene vseh energentov še dodatno povišale. Ker Petrol nima v lasti lastnih rafinerij, je v celoti odvisen od uvoza pogonskih goriv. To družbi še dodatno otežuje prilagajanje razmeram (AJPES, 2023, str. 14–184).

Znatno so se povečali tako prihodki od prodaje na slovenskem trgu, in sicer za 233,07 %, kot tudi na trgih EU (34,08 %) in izven EU (262,35 %). Velik vpliv na povečanje prihodkov na domačem trgu je imela regulacija cen goriv, zaradi česar je bila maloprodajna cena v Sloveniji nižja kot v ostalih obmejnih državah. To je še dodatno spodbudilo prodajo ob mejah države, pa tudi v notranjosti, predvsem kamionskim prevoznikom in tujim turistom, kateri so prečkali Slovenijo (AJPES, 2023, str. 73–233).

Največ prometa je podjetje ustvarilo s prodajo goriv in derivatov ter energije in rešitev, v katerih skupinah je bil zaznana tudi najbolj opazna porast v prihodkih. Prihodki od prodaje goriv in derivatov so se povečali za 2.120.152.515 EUR oz. 124,93 %, prihodki od prodaje energije in rešitev pa za 1.663.307.147 EUR oz. 113,23 %. 2022 je bilo leto, v katerem se je povečala tako količinska prodaja energije, predvsem pa so na povečanje prihodkov vplivale tudi višje cene energentov (AJPES, 2023, str. 14–233).

V skupini trgovskega blaga in rešitev je prišlo do rahlega znižanja prihodkov od prodaje za 5,64 %. Na to je najbolj vplivala uvedba elektronskih vinjet s strani DARS-a, s čemer so se prihodki od prodaje vinjet znižali. Znižanje pa je bilo zabeleženo tudi pri prodaji toplih napitkov (AJPES, 2023, str. 73–233).

V skupini stroškov so se povečali skoraj vsi stroški prikazani po naravnih vrstah (AJPES, 2023, str. 184–236):

- stroški materiala so se povečali za 20,03 %, predvsem na račun višjih stroškov energije;
- stroški storitev so se povečali za 19,15 %, predvsem na račun višjih stroškov transporta, upravljavcev bencinskih servisov, bančnih in drugih storitev plačilnega prometa ter najemnin;
- stroški dela so se povečali za 4,87 % - od tega se je število zaposlenih (tako v družbi kot pri upravljavcih bencinskih servisov) v letu 2022 glede na preteklo leto povečalo za 22 zaposlenih. Del povračil stroškov dela je bilo znižanih na račun ukrepov države na področju zaježitve epidemije covid-19 v zvezi s povračili;
- amortizacija se je zmanjšala za 0,38 % - na to so vplivale nižje investicije zaradi omejenih denarnih sredstev;
- drugi stroški so se zmanjšali za 83,79 %, predvsem na račun oslabitve osnovnih sredstev, naložbenih nepremični, zalog, naložb ter odprave rezervacij.

Podjetje uporablja izvedene finančne instrumente, s pomočjo katerih uravnava količinska in cenovna tveganja pri trgovanju z energenti. Iz tega naslova so v letu 2022 ustvarili 525.064.103 EUR dobička oz. 94,58 % večji dobiček kot leto prej. Na drugi strani je bilo izgube 551.271.270 EUR, kar je za 133,26 % več kot leto prej. Podobno kot pri ostalih postavkah je bil tudi tukaj vzrok v povišanih cenah električne energije ter povečane volatilnosti na energetskih trgih (AJPES, 2023, str. 88–236).

Poslovni izid iz poslovanja je bil tako v letu 2022 nižji za 79,24 % in je znašal 17.873.367 EUR. Finančni poslovni izid je bil tako v letu 2021, kot tudi v 2022 negativen in je znašal

1.702.115 EUR izgube, vendar je bila ta izguba za 4.275.059 EUR nižja kot v prejšnjem letu. Največje razlike so nastale pri povečanju prihodkov od tečajnih razlik ter dobička iz drugih finančnih instrumentov, vendar so temu sledili tudi povečani odhodki iz le teh (AJPES, 2023, str. 184–237).

Vrednost celotnega dobička je v letu 2022 znašala 17.824.066 EUR, čistega dobička pa 19.383.878 EUR, kar je za 70,84 % manj kot leta 2021 (AJPES, 2023, str. 184).

5.2.2 Obdobje 2022 – 2023

V letu 2023 je družba ustvarila 5.303.129.218 EUR prihodkov od prodaje s kupci, kar je za 27,61 % manj kot v prejšnjem letu. Do največjih sprememb je prišlo pri prodaji blaga, bolj natančno pri prodaji goriv, derivatov ter energije in rešitev. V skupini goriv in derivatov so se prihodki zmanjšali za 24,46 % in so znašali 2.883.562.920 EUR, v skupini energija in rešitve pa za 35,57 % ter so znašali 2.018.195.696 EUR. Energetska kriza, ki je močno zaznamovala leto 2022, se je v letu 2023 počasi začeli umirajti, s tem pa so se začele stabilizirati tudi cene energentov. Kljub temu, da so bile regulacije cen s strani države prisotne še v celotnem letu 2023, so nižje cene energentov vplivale na doseganje nižjih prihodkov od prodaje (AJPES, 2024, str. 13–223).

Pri trgovskem blagu je prišlo do rahlega povečanja, za 6,02 %. Podjetje v letnem poročilu razkriva, da so v letu 2023 zabeležili povečanje prihodkov predvsem od prodaje tobačnih izdelkov in drugih prehrabnih izdelkov, katerih ponudbo stalno nadgrajujejo ter pospešujejo prodajo z raznimi drugimi metodami, kot je zbiranje Zlatih točk s Petrol klub karticami. Tudi pri ostalih prihodkih so zabeležili povečanje, in sicer za 47,89 %. Pod kategorijo ostalih prihodkov se uvrščajo prihodki od rudarskih storitev, prihodki v zvezi z vzdrževanjem ter od najema počitniških kapacitet (AJPES, 2024, str. 85–223).

Če si pogledamo še geografsko razčlenjenost prihodkov, jih je bilo največ ustvarjenih na domačem, slovenskem trgu, in sicer 3.062.854.030 EUR. To je za 14,81 % manj kot leto prej. Do zmanjšanja pa je prišlo tudi na trgih EU (za 35,10 %), kot tudi izven EU (za 36,50 %) (AJPES, 2024, str. 222).

V kategoriji stroškov so se stroški materiala povečali za 83,63 %, to pa predvsem na račun stroškov energije, saj je bilo večina energentov zakupljenih že v letu 2022, ko so bile nabavne cene višje. Tudi stroški storitev so se rahlo zvišali, za 7,18 %, največ zaradi višjih stroškov upravljavcev bencinskih servisov, najemnin ter podizvajalcev. Ne glede na to, da se je število zaposlenih v letu 2023 znižalo za 57 zaposlenih v primerjavi s koncem preteklega leta, so stroški dela narasli za 27,87 %. Razlog za to je v dvigu minimalnih plač ter v nagrajevanju zaposlenih. Pri amortizaciji ni bilo večjih sprememb, drugi stroški pa so se povečali za 329,7 %, zlasti zaradi višjih vračunanih stroškov (AJPES, 2024, str. 87–226).

Na strani dobička in izgube pri izvedenih finančnih instrumentih se je stanje nekoliko izboljšalo. Dobiček izvedenih finančnih instrumentov je bil sicer nižji za 60,50 %, je bila pa zato toliko nižja izguba, katera se je zmanjšala za 72,39 % in je tako znašala 152.231.444 EUR (AJPES, 2024, str. 194).

Kljub nižjim prihodkom v letu 2023, se je poslovni izid iz poslovanja povečal za kar 545,68 % in je tako znašal 115.404.115 EUR. Za razliko od leta prej, je prišlo do znižanja finančnih prihodkov in tudi odhodkov. Tako na strani prihodkov, kot tudi odhodkov je prišlo do največjih odmikov pri tečajnih razlikah. Poslovni izid iz financiranja je bil torej negativen in je znašal 10.802.443 EUR izgube (AJPES, 2024, str. 194–227).

Ker je bila izguba iz financiranja manjša, kot je bil višji poslovni izid iz poslovanja, se je dobiček pred obdavčitvijo zvišal in je znašal 108.368.410 EUR. Čisti dobiček pa je znašal 92.805.581 EUR, kar je za 378,78 % več kot leta 2022 (AJPES, 2024, str. 194).

5.3 Analiza izkaza denarnih tokov

V tem poglavju bom preučila denarne tokove podjetja Petrol d.d. za obdobje med letom 2020 in 2022. Osredotočila se bom na analizo denarnega toka iz poslovanja, investiranja ter nenazadnje tudi financiranja. Zanimalo me bo torej kako podjetje upravlja z denarnimi sredstvi ter če je sposobno poravnati vse obveznosti.

5.3.1 Obdobje 2021 – 2022

Konec leta 2022 je vrednost denarnega toka iz poslovanja znašala 181.460.590 EUR, kar predstavlja 175,20 % rast v primerjavi z letom 2021. Dejavniki, ki so v letu 2022 najbolj vplivali na spremembo denarnega toka iz poslovanja so bili naslednji. Prišlo je do povečanja zalog (za 51.268.181 EUR) in povečanja poslovnih terjatev ter sredstev na podlagi pogodb s kupci (za 147.757.061 EUR). Na strani poslovnih obveznosti pa je prišlo do povečanja poslovnih in drugih obveznosti na podlagi pogodb s kupci (za 374.077.361 EUR). Če primerjamo z letom 2021, v katerem se je stanje zalog povečalo (za 7.441.204 EUR), prav tako tudi stanje poslovnih terjatev (za 182.227.918 EUR), obveznosti pa so se na drugi strani povečale (za 80.276.004 EUR). Že tukaj lahko opazimo velik razkorak dobljenega čistega denarnega toka iz poslovanja (AJPES, 2023, str. 192).

Denarni tok iz investiranja je bil leta 2022 negativen (-36.908.514 EUR), kljub temu pa je bil minus precej nižji kot leto prej, ko je znašal -246.175.912 EUR. Do največjih razlik je prišlo pri izdatkih pri naložbah v odvisne družbe. V letu 2021 sta bila namreč opravljena nakupa 100 % deleža podjetij Crodux derivati dva d.o.o. za 181.700.000 EUR ter E 3, d.o.o., za 14.950.000 EUR. V letu 2022 do večjih nakupov ni prišlo. Izdatki za nakup opredmetenih osnovnih sredstev so bili za približno 10.000.000 EUR višji kot leto prej, višji pa so bili tudi izdatki pri danih posojilih, za 72.515.068 EUR (AJPES, 2023, str. 193–255).

Pri financiranju je bil leta 2022 denarni tok negativen in je znašal -150.916.112 EUR. Konec leta 2021 je bil le ta pozitiven in je znašal 193.134.828 EUR, kar pomeni, da se je denarni tok iz financiranja konkretno zmanjšal. Petrol d.d. je imel v letu 2022 več izdatkov pri prejetih posojilih, kot pa prejemkov pri prejetih posojilih. Leto prej je bilo stanje ravno obratno. V letu 2022 je bilo izplačanih tudi 61.674.272 EUR dividend, na podlagi čistega poslovnega izida iz leta 2021 (AJPES, 2023, str. 193–269).

Vse zgoraj omenjene spremembe so vplivale na manjše, a vseeno pozitivno končno stanje denarnih sredstev leta 2022, v višini 51.203.361 EUR, v primerjavi z letom prej (AJPES, 2023, str. 193).

5.3.2 Obdobje 2022 – 2023

Za razliko od leta 2022, ko je bila vrednost denarnega toka iz poslovanja višja kot leto prej, je bilo leta 2023 stanje ravno obratno. Vrednost denarnega toka iz poslovanja je tako konec leta znašala 123.426.011 EUR. Na strani zalog je prišlo do zmanjšanja le teh zaradi česar so se denarna sredstva povečala. Tudi pri terjatvah in drugih sredstvih na podlagi pogodb s kupci je prav tako prišlo do zmanjšanja, kar vodi do povečanja denarnih sredstev. Največji vpliv na zmanjšanje denarnih sredstev so tako imele obveznosti, katere so se zmanjšale za 122.428.258 EUR. Vrednost denarnega toka iz poslovanja je bila kljub temu pozitivna in je znašala 123.426.011 EUR (AJPES, 2024, str. 202).

Leta 2023 je bil denarni tok iz investiranja negativen in je znašal -3.375.776 EUR. Največji vpliv na negativni denarni tok so imeli visoki izdatki za dolgoročna posojila in investicije v osnovna sredstva, kljub precejšnjim prejemkom iz vračil posojil. Petrol d.d. je v letu 2023 znižal investicijsko dejavnost predvsem na račun nižjega prostega denarnega toka iz poslovanja (AJPES, 2024, str. 203–255).

Tudi v letu 2023 je družba ustvarila negativni denarni tok iz financiranja, v vrednosti -138.096.119 EUR. Podobno kot leto prej, je Petrol d.d. tudi v letu 2023 izplačal za 61.667.340 EUR dividend. Prišlo je tudi do povečanja prejetih posojil ter tudi njihovih vračil. V opazovanem letu se je neto odliv iz financiranja nekoliko zmanjšal v primerjavi z letom 2022. Razlog za to je v izravanavanju višjih odplačil posojil s prejetjem novih posojil (AJPES, 2024, str. 203–258).

Končno stanje denarnih sredstev je tako na dan 31. 12. 2023 znašalo 33.020.462 EUR, kar je najnižje od opazovanih let. Kljub temu podjetje ohranja uravnoteženo politiko med operativnimi prihodki, investicijami in financiranjem, katero aktivno prilagaja glede na poslovne okoliščine (AJPES, 2024, str. 203).

6 ANALIZA S KAZALNIKI

V tem poglavju bom za analizo uporabila sistem povezanih kazalnikov, znan tudi kot DuPontov sistem. Gre za orodje, ki omogoča razčlenitev dobičkonosnosti kapitala (ROE) na več sestavnih delov, kar omogoča bolj poglobljeno razumevanje dejavnikov, ki vplivajo na finančno uspešnost poslovanja podjetja. DuPontova analiza združuje podatke iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida, pri čemer se z uporabo petih ključnih kazalnikov oceni učinkovitost poslovanja, upravljanje sredstev ter kapitalska struktura podjetja. Končni cilj analize je identificirati dejavnike, ki prispevajo k čim višji donosnosti kapitala.

6.1 Koeficient obračanja sredstev

Koeficient prikazuje, koliko prihodkov podjetje ustvari z obstoječimi sredstvi ter kolikokrat se ta sredstva obrnejo v letu dni. Hitreje kot se sredstva obračajo, manj je potrebnih vezanih sredstev, manjši pa so tudi stroški financiranja, kar pomeni, da je podjetje uspešnejše. Izračun koeficienta je prikazan v enačbi (1) (Slapničar, 2013, str. 8).

$$\text{Koeficient obračanja sredstev} = \frac{\text{prihodki od prodaje}}{\text{povprečno stanje sredstev}} \quad (1)$$

V tabeli št. 2 je razviden koeficient obračanja sredstev za obdobje 2021–2023. Le ta je skozi celotno obdobje razmeroma visok, v letu 2022 pa je še posebej narasel zaradi občutnega povečanja prihodkov od prodaje. Koeficient se je v letu 2023 nekoliko znižal, vendar kljub temu ostaja precej visok.

Tabela 2: Koeficient obračanja sredstev v obdobju 2021–2023

	2021	2022	2023
Koeficient obračanja sredstev	2,11	3,64	2,56

Vir: lastno delo.

6.2 Čista donosnost prihodkov od prodaje

V enačbi (2) je prikazan izračun čiste donosnosti prihodkov od prodaje, kateri izraža kolikšen delež prihodkov od prodaje predstavlja čisti dobiček, ki je izražen v odstotkih (Igličar in Hočevar, 2011, str. 276).

$$\text{Čista donosnost prihodkov od prodaje} = \frac{\text{čisti poslovni izid}}{\text{prihodki od prodaje}} \quad (2)$$

Izračun čiste donosnosti prihodkov od prodaje je prikazan v tabeli št. 3. Podjetje je imelo v letu 2021 razmeroma visoko čisto donosnost prihodkov od prodaje, katera je v letu 2022 strmo padla. Najbolj so na to vplivale posledice pandemije covid-19 ter predvsem energetska kriza, ki je povzročila občutno povečanje tako nabavnih, kot tudi prodajnih cen vseh energentov, prodaja pa je bila s strani državnih regulacij še dodatno spodbujena. Vzporedno so s povečanimi prihodki sledili tudi znatno povečani stroški, ki so privedli do nižjega poslovnega izida ter tudi nižje donosnosti prihodkov od prodaje, kot leto prej. Stanje in tudi izračun donosnosti se je v letu 2023 kar precej izboljšalo in se je že skoraj približalo ravni iz leta 2021. To pomeni, da so se burne razmere izpred enega leta nekoliko stabilizirale, podjetje pa se je naučilo razmeram prilagajati.

Tabela 3: Čista donosnost prihodkov od prodaje v obdobju 2021–2023

	2021	2022	2023
Čista donosnost prihodkov od prodaje	1,87 %	0,26 %	1,75 %

Vir: lastno delo.

6.3 Čista donosnost sredstev (ROA)

Čista donosnost sredstev (angl. Return on Assets, v nadaljevanju ROA) prikazuje razmerje med čistim dobičkom in povprečnimi sredstvi vloženi v podjetje, kot je prikazano v enačbi (3). S pomočjo tega kazalnika lahko vidimo, kako uspešno je podjetje poslovalo s sredstvi. Cilj podjetja je čim višja vrednost kazalnika (Igličar in Hočevar, 2011, str. 436).

$$ROA = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečno stanje sredstev}} \quad (3)$$

Podobno kot pri čisti donosnosti prihodkov od prodaje, je tudi pri izračunu ROA stanje v letu 2021 pozitivno, kar pomeni, da je podjetje poslovalo uspešno. To lahko vidimo v tabeli št. 4. Kot je bilo že omenjeno, je prišlo v letu 2022 do občutnega zmanjšanja čistega dobička, na drugi strani pa so se povečala tudi sredstva podjetja (predvsem terjatve do kupcev in zaloge). Vse to je vplivalo na konkreten upad kazalnika ROA. Stanje se je v letu 2023 precej izboljšalo, na kar je vplival predvsem višji dosežen čisti poslovni izid.

Tabela 4: Čista donosnost sredstev za obdobje 2021–2023

	2021	2022	2023
ROA	3,94 %	0,96 %	4,48 %

Vir: lastno delo.

6.4 Čista donosnost kapitala (ROE)

Eden izmed najpomembnejših kazalnikov s strani lastnikov podjetja je kazalnik čiste donosnosti kapitala (angl. Return on Equity, v nadaljevanju ROE). Kazalnik meri, kako uspešno podjetje upravlja s premoženjem lastnikov, saj prikazuje, kolikšen delež čistega dobička pripada lastniku glede na njihov vloženi kapital. Tako lastniki, kot tudi podjetje si želijo, da je vrednost kazalnika čim večja, uspešnost naložbe pa je mogoče ugotoviti tudi s primerjanjem kazalnika s podjetji s podobnim tveganjem. Izračun kazalnika je prikazan v enačbi (4) (Igličar in Hočevar, 2011, str. 437).

$$ROE = \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečno stanje kapitala}} \quad (4)$$

Tabela št. 5 prikazuje čisto donosnost kapitala oziroma ROE v obdobju 2021–2023. Tudi pri tem kazalniku je imelo velik vpliv na prvotno uspešno poslovanje in naložbo iz leta 2021, znižanje dobička v letu 2022. ROE se je v letu 2022 zaradi tega znižal. V letu 2023 pa se je stanje kazalnika precej izboljšalo, s čimer je postalo podjetje tudi bolj privlačno za lastnike podjetja, saj je njihova naložba predstavljala višji donos.

Tabela 5: Čista donosnost kapitala za obdobje 2021–2023

	2021	2022	2023
ROE	11,12 %	3,21 %	15,26 %

Vir: lastno delo.

6.5 Zadolženost

Kazalnik zadolženosti se izračuna kot razmerje med povprečnimi sredstvi ter povprečnim kapitalom, kot je prikazano v enačbi (5) (Slapničar, 2013, str. 14).

$$\text{Kazalnik zadolženosti} = \frac{\text{povprečno stanje sredstev}}{\text{povprečno stanje kapitala}} \quad (5)$$

Kot je prikazano v tabeli št. 6 lahko vidimo, da se je zadolženost podjetja v celotnem obdobju 2021–2023 povečevala. V letu 2022 so se zaradi visoke cene nafte in električne energije za najbolj povečale kratkoročne poslovne obveznosti, zaradi česar se je zadolženost povečala. Podjetju je v 2023 uspelo stanje nekoliko izboljšati, še vedno pa je prišlo do rahle rasti zadolženosti.

Tabela 6: Kazalnik zadolženosti za obdobje 2021–2023

	2021	2022	2023
Kazalnik zadolženosti	2,83	3,33	3,41

Vir: lastno delo.

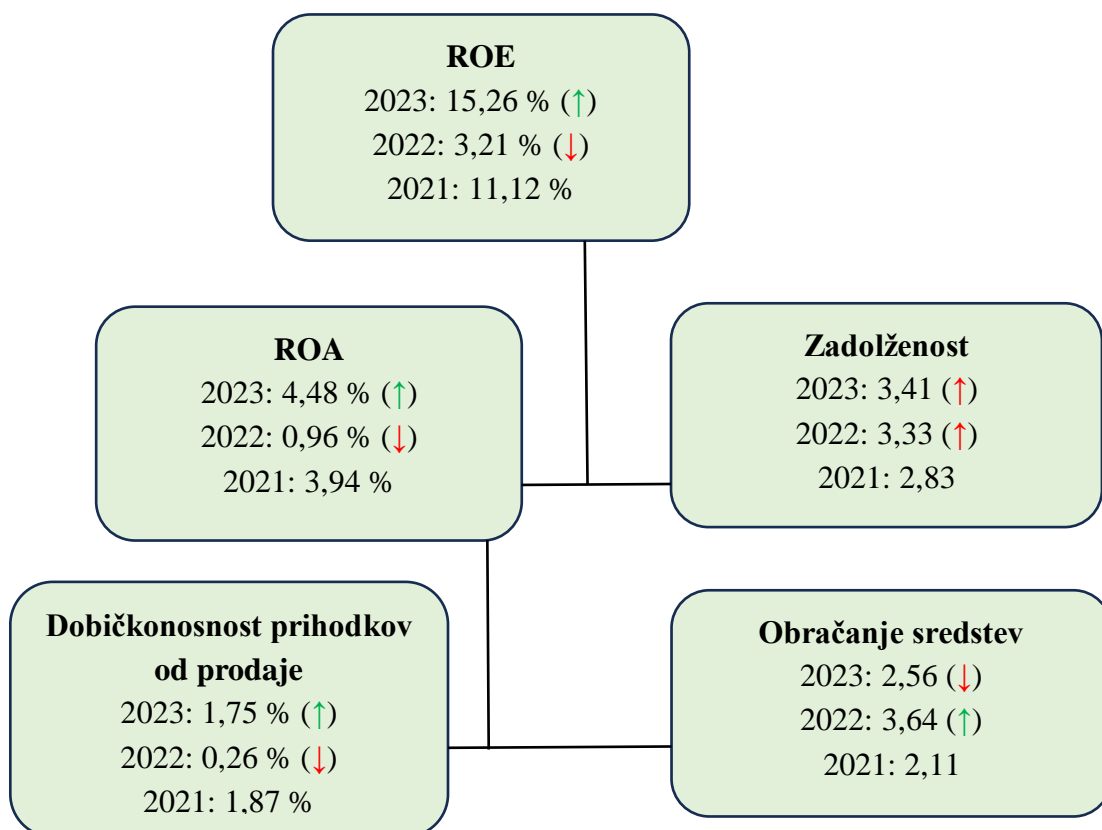
6.6 DuPontov sistem povezanih kazalnikov v podjetju Petrol d.d.

V sliki št. 2 je prikazana DuPontova shema povezanih kazalnikov za podjetje Petrol d.d. v obdobju 2021–2023. Leto 2022 je bilo zaznamovano s številnimi izzivi, ki so negativno vplivali na skoraj vse ključne kazalnike – predvsem zaradi energetske krize in rasti stroškov. Kljub temu je v letu 2023 prišlo do stabilizacije razmer: energetska kriza se je začela umirjati, stroški so se začeli postopoma normalizirati.

Podjetje Petrol d.d. je v letu 2023 izkazalo sposobnost okrevanja in prilagajanja, kar se odraža tudi v izboljšanju večine kazalnikov iz DuPontove sheme. To kaže na premišljeno strateško odzivanje na izzive iz preteklega obdobja.

Rahlo poslabšanje kazalnika obračanja sredstev sicer nakazuje na nekoliko nižjo učinkovitost pri izrabi sredstev, vendar trenutno še ne predstavlja pomembnejšega tveganja. **Več pozornosti** zahteva področje **zadolženosti**, saj mora podjetje paziti, da raven dolga ne postane preveliko tveganje za finančno stabilnost v prihodnosti.

Slika 2: DuPontova shema za Petrol d.d. za obdobje 2021–2023

Vir: lastno delo.

7 SKLEP

Globalne in nacionalne razmere v preteklih letih so močno zaznamovale tako življenje posameznikov, kot tudi delovanje podjetij in države. Tudi podjetje Petrol d.d. se je v omenjenem obdobju soočalo z mnogimi izzivi, a vendar mu je uspelo ohraniti stabilno poslovanje. V sklopu svoje zaključne naloge sem se osredotočila na vpliv najpomembnejših dogodkov zadnjih treh let ter skozi finančno analizo preverila, kateri dejavniki in na kakšen način so vplivali na uspešnost poslovanja največje slovenske energetske družbe.

Leto 2021 je zaznamovalo okrevanje po pandemiji covid-19, ki je omejevala poslovanje, a hkrati že nakazovala začetek energetske krize. Ti dejavniki so vplivali na nepredvidene rasti cen energentov, zaradi česar se je morala na trg vmešati tudi država. Ne glede na vse, je družbi uspelo leto uspešno zaključiti, z doseženim pozitivnim poslovnim izidom, ki je celo presegel vrednost iz predpandemskega leta 2019. Tudi na področju investicij so bili zelo aktivni z jasnimi cilji energetske transformacije podjetja v prihodnosti.

Leto 2022 je prineslo še večje izzive zaradi vojne v Ukrajini, rasti cen energentov, inflacije ter regulacije cen, kar je močno vplivalo na poslovanje. Čeprav so prihodki iz prodaje narasli za 105,63 % v primerjavi z letom prej, to ni pomenilo tudi višjega dobička – ta je bil v letu 2022 najnižji v opazovanem obdobju in je znašal 19.383.878 EUR. Razlog za to so bile predvsem višje nabavne vrednosti blaga, višji stroški ter regulacije cen pogonskih goriv ter drugih energentov. Ena izmed postavk, ki se je zaradi omenjenih razlogov močno povečala, so bile tudi kratkoročne poslovne obveznosti, katere so se povečale za kar 79,02 %. Regulacije marž energentov so podjetju povzročile škodo, saj niso pokrivalе vseh stroškov, a kar je najpomembnejše je to, da so morali zaradi le teh prilagoditi tudi investicijska sredstva. S tem so bile investicije, ki so bile v prvi meri namenjene predvsem energetski tranziciji, precej nižje od načrtovanih. Kljub temu si je podjetje prizadevalo k stabilizaciji poslovanja s pomočjo delne diverzifikacije nabavnih virov ter predvsem z večjim poudarkom na zagotavljanju obnovljivih virov energije, h čemer se zavezuje tudi EU.

V letu 2023 so se geopolitične napetosti, visoka inflacija in regulacije nadaljevale, vendar so se razmere začele umirjati. Stabilizacija se je odražala v znižanju zalog, poslovnih terjatev in poslovnih obveznosti, pa tudi v višjem doseženem čistem dobičku, ki je znašal 92.805.581 EUR. Ta dosežen rezultat je podjetju omogočil nadaljnje vlaganje v ključne razvojne projekte trajnosti, čeprav so bile investicije še vedno nekoliko omejene zaradi nizkih marž.

Mislím, da je pomembno, da Petrol tudi v prihodnosti razmišlja o dodatni **diverzifikaciji nabavnih procesov**. Vojne razmere med Rusijo in Ukrajino, leta 2022, so podjetju pokazale, da se ne more zanesti le na en vir dobave energetskih virov, ampak mora le tega diverzificirati. To vključuje tako nabave energentov, kot tudi proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Na ta način si bo zagotovilo večjo zanesljivost in neprekinjenost oskrbe.

Trajnostne vrednote in strategije so eden izmed ključnih vodil in usmeritev podjetja Petrol, katere redno razkrivajo v letnih poročilih. V svoji strategiji se je Petrol zavezal k aktivni energetske tranziciji in varovanju okolja. Ti cilji vključujejo 40 % znižanje ogljičnega odtisa osnovne dejavnosti, 244 milijonov EUR investicij v energetske tranzicije in 164 MW inštalirane moči za proizvodnjo elektrike in obnovljivih virov. V letnem poročilu za leto 2023 pristop k trajnostnemu razvoju razčlenjujejo prek naslednjih ključnih stebrov: strateška usmeritev, skrb za zaposlene in kupce, okoljski ukrepi, kakovost ter družbena odgovornost (AJPES, 2024, str. 135–161).

Poleg postavljenih ciljev želi podjetje postati tudi vodilna družba na poti k brezogljicni prihodnosti in zelenemu prehodu. Regulacije cen in druge globalne razmere so povzročile, da je podjetje moralo investicije v trajnost začasno znižati. Eden izmed predlogov za pospešitev le teh je **izdaja zelenih obveznic**. Na ta način bi podjetje z nižjimi stroški financiranja lahko financiralo okoljske projekte s pomočjo kapitalnega trga.

Na področju trajnostnih vlaganj bi bilo smiselno tudi **sodelovanje z drugimi partnerji in celo državo**. Skupaj z ostalimi energetske podjetji bi lahko imeli skupna vlaganja v projektne obnovljive virove energije. Na ta način bi si razdelili tveganja in tudi kapitalne vloške ter si izboljšali dostop do raznih EU in EKO financiranj. Ker ostaja država največji delničar podjetja, s skoraj 20 % deležem, je tudi njej pomembno, da Petrol posluje rentabilno ter zasleduje cilje trajnostnega razvoja. S skupnim partnerstvom bi lahko še dodatno razvijali infrastrukturo za polnilnice, vlagali v energetske prenovne stavbe in druge pametne rešitve. Petrol bi imel državne garancije za projekte in si s tem izboljšal bonitetno oceno, hkrati pa bi gradil na ugledu in prepoznavnosti.

Z analizo izkaza denarnih tokov sem ugotovila, da je bilo stanje denarnih sredstev v podjetju vsako leto nižje. V vseh opazovanih letih je podjetje ustvarilo negativen denarni tok iz investiranja, od tega je bil le ta najmanjši v letu 2021, zaradi dveh večjih nakupov deležev odvisnih družb. V letu 2022 in 2023 so se investicije nekoliko zmanjšale. Pri financiranju sta pozitivnemu denarnemu toku iz leta 2021, sledili dve leti negativnih denarnih tokov. Največji denarni tok iz poslovanja so dosegli v letu 2022, ko se je povečal za kar 175,20 % glede na leto prej.

Stabilno uspešnost poslovanja potrjujejo tudi izračunani kazalniki po DuPontovem sistemu. V letu 2022 so se zaradi energetske krize ti kazalniki precej poslabšali, vendar so se že v naslednjem letu znova izboljšali. Med njimi najbolj izstopa kazalnik zadolženosti, ki kaže, da se podjetje pretežno financira iz dolgov, zato mora podjetje večjo pozornost nameniti tudi **znižanju kratkoročne zadolženosti podjetja**. Pomembno je, da podjetje sledi politiki zmanjševanja kratkoročnih obveznosti in izboljša strukturo virov financiranja in finančno stabilnost v prihodnosti.

Na podlagi naslednjih ugotovitev lahko sklenem, da je Petrol d.d. v zadnjih treh letih uspešno prestopil številne preizkušnje, ki so mu omejevale poslovanje. Medtem ko je leto 2022

povzročilo občutne spremembe v dobljenih letnih računovodskih izkazih ter posledično finančnih kazalnikih, je podjetje že v letu 2023 pokazalo sposobnost okrevanja in prilagodljivosti. Doseženi boljši rezultati v letu 2023 potrjujejo, da Petrol d.d. ostaja finančno stabilen in usmerjen v trajnostno prihodnost, pri čemer pa mora še naprej skrbeti za uravnoteženo zadolženost in vlagati v projekte energetske tranzicije.

SEZNAM KLJUČNE LITERATURE

1. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES. (2022). *Revidirano letno poročilo 2021*. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5025796000>
2. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES. (2023). *Revidirano letno poročilo 2022*. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5025796000>
3. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES. (2024). *Revidirano letno poročilo 2023*. <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5025796000>
4. Igličar, A. in Hočevar, M. (2011). *Računovodstvo za managerje* (2. izd.). GV Založba.
5. Igličar, A., Hočevar, M. in Zaman Groff, M. (2017). *Osnove računovodstva*. GV Založba.
6. Slapničar, S. (2013). *Analiza računovodskih izkazov s kazalci*. Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani.

LITERATURA IN VIRI

1. Božič, T., Deželak, K., Kramžer, M. in Rutar, T. (2024, 5. november). *Popravek – podatke o Energetski statistiki, 2023 ponovno objavljamo*. <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/13209>
2. Evropski svet. (brez datuma). *Cene energije in zanesljivost oskrbe*. Pridobljeno 3. februarja 2025 s <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/energy-prices-and-security-of-supply/>
3. Kos, B. (brez datuma). *SWOT analiza* [objava na blogu]. <https://inhouse-consulting.si/swot-analiza/>
4. Lončar, A. (2024, 7. april). *Kako so se premešale karte med naftnimi trgovci v Sloveniji*. <https://forbes.n1info.si/posel/kako-so-se-premesale-karte-med-naftnimi-trgovci-v-sloveniji/>
5. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2024a, 19. november). *Ukrepi za omilitev druginje na področju energetike*. Pridobljeno 3. februarja 2025 s <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/ukrepi-za-omilitev-draginje/energetika/>
6. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. (2024b, 19. november). *Ukrepi za omilitev druginje na področju nafte in naftnih derivatov*. Pridobljeno 3. februarja s

- <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/ukrepi-za-omilitev-draginje/energetika/nafta-in-naftni-derivati/>
7. Petrol. (brez datuma a). *Organigram*. Pridobljeno 15. januarja s <https://www.petrol.eu/sl/skupina-petrol/upravljanje-druzbe/organigram>
  8. Petrol. (brez datuma b). *Petrol d.d., Ljubljana*. Pridobljeno 10. januarja 2025 s <https://www.petrol.eu/sl/podjetja/petrol-dd-ljubljana>
  9. Petrol. (brez datuma c). *Zgodovina*. Pridobljeno 10. januarja s <https://www.petrol.eu/sl/skupina-petrol/zgodovina>
  10. Slovenski računovodski standardi (SRS) 2024, *Uradni list RS*, št. 129/23.
  11. Statistični urad Republike Slovenije – SURS. (brez datuma a). *Energetski kazalniki, Slovenija, letno*. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/1817902S.px/table/tableViewLayout2/>
  12. Statistični urad Republike Slovenije – SURS. (brez datuma b). *Iskalnik po SKD 2025*. https://www.stat.si/skd/Home/SearchResults2025?searchQuery=47.301&category=S_tvarnoKazalo
  13. Statistični urad Republike Slovenije – SURS. (brez datuma c). *Število podjetij po dejavnosti (SKD 2008), Slovenija, letno*. <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/Data/1418805S.px/table/tableViewLayout2/>
  14. Vrečar, P. (2024, 19. julij). *Prihodek od prodaje trgovskega blaga po dveh letih rasti nekoliko upadel*. <https://www.stat.si/StatWeb/sl/news/Index/12996>